

“Eesti riik jääbki tuhandete inimestega mehitatud ja miljardeid kroone neelavaks liiga suureks ja liiga kalliks masinaks, kuni osad meie kaaskodanikest ei taju riigi ja kohaliku võimu tuge või kohalolekut,” ütles president Toomas Hendrik Ilves täna esinedes IX riigiametnike foorumil.

“30-kroonine lisamaks pensioniraha kojutoimetamise eest võib ju olla majanduslikult põhjendatud idee. Aga argumendina see ei veena, kui vigaste või valede otsuste, korruptsiooni või hoolimatuse tõttu lendavad samal ajal tuulde miljonid. Riik ja omavalitsus tekitavad umbusku, kui avalik võim teeb otsuseid, mille tagamaid avalikkus ei tea,” rääkis riigipea.

Tema sõnul ei kahanda umbusku ka demonstratiivne ja jõuline võitlus võimaliku korruptsiooniga ning seda juhul, kui jõu näitamisega ei kaasne arusaadavat selgitust võimaliku süü kohta ning süüdistuse menetlemist kohtus mõistliku aja jooksul.

“Miks jäetakse avalikkusele mulje, et keegi on süüdi, kui tegelikult keegi ei tea, kas ta on süüdi? Keegi peale kohtu ei saa seda kuriteokahtlust maha võtta ega kedagi süüdi mõista. Aga kui asi jõuab kohtusse aasta, kahe või kolme pärast? Kuidas peab aga linnaelanik selle aasta või paari vältel suhtuma oma juhti, kelle kohal on õhk kahtlustest paks, kuid ühtki konkreetset süüdistust ei ole esitatud? Ja kuidas peab end inimese ja ametnikuna kaitsma juht, kui uurijate suu läheb lukku koos viimase telekaamera lahkumisega?” küsis president Ilves.

Paljud omavalitsused ei suuda hästi täita neile seadustega pandud kõiki ülesandeid, ometi on just kohaliku võimu tasand see, mille järgi Eesti elanik kujundab hoiaku oma riigi ja selle võimu suhtes, ütles riigipea, lisades, et sellele vaatamata on haldusterritoriaalse reformi idee jäänud siiani vaid jutuks.

“Ühinemise ja reformi vajadust pole adunud ka kohalik võim. Tõsi, mitmest nõrgast omavalitsusest on juba saanud üks suurem ja tugevam. Aga need näited on üksikud. Neist eriti ei teata ja seetõttu pole neist saanud ka eeskujusid teistele. Ehk on põhjus ka selles, et sõna ja tegu ei leia Toompeal ja vallas ühist rütmi,” rääkis president Ilves.

Ta meenutas mõne päeva tagust uudist, kuidas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus lükkas tagasi Valgamaa omavalitsuste taotluse saada finantstoetust liitumisprotsessi mõjude

analüüsiks.

“Võib ehk tõesti olla, et omavalitsused läksid piltlikult öeldes vale luugi juurde raha küsima. Aga küsigem: miks ei andnud neile õiget nõu riigi esindaja koha peal ehk maavalitsus; miks ei tulnud ideedega appi regionaalministri kontor; miks ei aita riigivõim, mis on ju ometi kuulutanud omavalitsuste vabatahtliku liitumise oma prioriteediks?” kõneles riigipea.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229